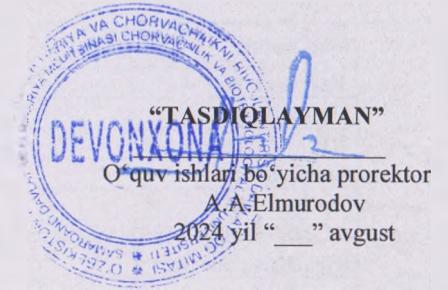

124

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSİYALAR VАЗIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

VETERINARIYA OFTALMOLOGIYASI
FANI BO'YICHA

SILLABUS

Magistratura mutaxassisligi uchun

Bilim sohasi:	800000	- Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	840000	- Veterinariya
Mutaxassislik:	70840102	- Veterinariya jarrohligi

Samarqand -2024

Modul / FAN SILLABUSI
Veterinariya profilaktikasi va davolash
fakulteti
70840102 – Veterinariya jarrohligi

Fan nomi:	Veterinariya oftalmologiyasi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	VO1306
Yil:	1
Semestr:	3
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	40
Amaliy mashg'ulotlar	50
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Fanni o'qitishdan maqsad – magistr talabalarga qishloq xo'jalik hayvonlarida uchraydigan ko'z kasalliklariga qarshi amaliyot sharoitida profilaktik ishlarini bajarish, ko'z patologiyalarini o'rghanish va ularni to'g'rilash, ko'z kasalliklarining etiologiyasi va patogenezini hisobga olgan holda zamonaviy davolash va profilaktika usullarini qo'llashni o'rgatishdan iborat.
------------	---

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Hayvonlar anatomiysi(1.13)
2.	Sitologiya, gistologiya va embriologiya (1.14)
3.	Hayvonlar fiziologiyasi (1.14)
4.	Veterinariya xirurgiyasi (1.22)

Ta'lim natijalari (TN)

Bilimlar jihatidan:	
TN1	hayvonlar ko'zlarini davolash ishlarini klinika va ferma sharoitida

	tashkil qilish, ko'z kasalliklarini davolashda zamonaviy jarrohlik asbob uskunalaridan foydalanish va ishlash, ko'z kasalliklarini kelib chiqish sabablarini nazariy asoslari, patogenezini, davolash va oldini olishni to'g'ri tashkil qilish, ko'z kasalliklaridan kelib chiqadigan iqtisodiy zarar va davolashni samaradorligini aniqlash haqida tasavvurga ega bo'lishi lozim;
Ko'nikmalar jihatidan:	
TN2	Ko'zlar Kasallangan hamda kasallikka gumon qilingan hayvonlarni umumiy va maxsus klinik, funksional, biokimiyoviy, allergik va boshqa tekshirishlardan o'tkazish, ko'z kasalliklari paytida kasallikning birlamchi va ikkilamchi sabablarini aniqlash, to'g'ri tashxis qo'yish, Ko'z lari Kasallangan hayvonlarga jarrohlik yordam ko'rsatishni to'g'ri tashkil qilishni, etiopatogenetik davolash hamda individual va guruhli oldini olish muolajalarini o'tkazish ko'nikmalariga ega bo'lishi.
TN3	Ko'zlarda operatsiya o'tkazish jarayonida og'riqsizlantirish va narkoz usullarini qo'llash, operatsiyadan keyin kelib chiqadigan asoratlarni va ularni davolash va oldini olish, oftalmologiyada qo'llanadigan asbob uskunalarini qo'llash, Ko'zlar Kasallangan hayvonlarga umumiy va maxsus klinik tekshirishlar yordamida to'g'ri tashhis qo'yish, Ko'zlar Kasallangan hayvonlarga jarrohlik yordam ko'rsatishni to'g'ri tashkil qilish ko'nikmalariga ega bo'lish lozim.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Fanga kirish. Ko'z kasalliklari patogenezida oliv asab tizimining ahamiyati
M2	Ko'z soqqasi va ximoya qiluvchi a'zolarining anatom-topografik tuzilishi
M3	Ko'zni umumiy va maxsus tekshirish
M4	Ko'zning ichki va nur sindiruvchisi muhitlarini tekshirish
M5	Veterinariya oftalmologiyasida qo'llanadigan diagnostik va dori vositalarining nazariy tavsiyi
M6	Veterinariya oftalmologiyasida qo'llanadigan kuydiruvchi, burishtiruvchi va qotiruvchi vositalar. Sulfanilamidli va antibiotik vositalar
M7	Orbita sohasidagi shikastlanishlar
M8	Orbita sohasidagi yiringli va yiringsiz kasalliklar
M9	Ko'z yoshi apparati va qovoqlari kasalliklari
M10	Ko'z qovoqlarning notabiiy holatlari
M11	Ko'zning shox pardasi kasalliklari
M12	Ko'z shox pardasining yallig'lanishsiz kechadigan kasalliklar
M13	Rangli va tomirli pardalar anomaliyalari

M14	Tomirli traktning aseptik va yiringli kasalliklari
M15	To'r parda kasalliklari
M16	Ko'z gavhari kasalliklari
M17	Ko'zning shishasimon tanasi kasalliklari
M18	Ko'rish nervi kasalliklari
M19	Ko'zning umumiy kasalliklari, ularning etiopatogenezi, davolash va oldini olish
M20	Ko'z patologiyasini chaqiradigan asab tizimi va ichki yuqumsiz kasalliklari

Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)

A1	Ot va qoramollar ko'zlarining tashqi tuzilishi.
A2	Ko'zning ichki muhitlari tuzilishi.
A3	Ko'zning yordamchi – himoya apparati tuzilishi.
A4	Ko'zning refraksiya va akkomodasiyasini o'rganish.
A5	Ko'rish qobiliyatini tekshirish.
A6	Ko'z kon'yunktivasi va shox pardasidan olingan tamg'alarни tekshirish.
A7	Ko'z shox pardasidan olingan tamg'alarни tekshirish.
A8	Ko'zni maxsus asboblar yordamida tekshirish.
A9	O'tuvchi yorug'lik bilan ko'z gavarini va shishasimon tanani tekshirish.
A10	Ko'z tubini tekshirish.
A11	Uy hayvonlar ko'z tubining tabiiy ko'rinishi.
A12	Shox pardani teshish.
A13	Enukleatsiya, evisserasiya va ekzenteratsiya usullarini qo'llash
A14	Kataraktani ekstraksiya qilish.
A15	Iridektomiya.
A16	Orbita sohasidagi jarohatlar va lat yeyishlarni davolash tartibi.
A17	Ko'z sohasidagi lat yeyishlarni davolash tartibi.
A18	Ko'z orti flegmonasini davolash.
A19	Yuqori qovoqning tushib qolishini davolash.
A20	Qovoqlarning ichkariga va tashqariga qayrilishini davolash.
A21	Ko'z yoshi bezi yallig'lanishi va ko'z yoshi – burun kanalining torayishi.
A22	Ko'z yoshi – burun kanalining torayishi, tigelishini davolash.
A23	Chuqur (stromal) yiringli keratitni operativ davolash.
A24	Chuqur (stromal) yiringli keratitni konservativ davolash.
A25	Uveal keratitni davolash.

Mustaqil ta'lif (MT)		90 soat
1.	Orbita suyaklari kasalliklari.	4 soat
2.	Orbita yumshoq to'qimalari kasalliklari.	4 soat
3.	Ko'z sohasidagi teri kasalliklari.	4 soat
4.	Infeksiyon konyunktivitlar.	4 soat

Taqrizchilar:	Allamurodova M.M. - Samarqand viloyat hayvonlar kasalliklari tashxisi va oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligi davlat markazi direktori. Elmurodov B.A. - Veterinariya ilmiy tadqiqot instituti direktori, v.f.d.
----------------------	--

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil avgustdagি sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Veterinariya jarrohligi va akusherlik" kafedrasining 2024 yil avgustdagи sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

Fakultet dekani

Kafedra mudiri

Tuzuvchilar

R. Ro'ziqulov
Sh. Qurbonov
B. Narziyev
B. Narziyev
J. Yulchiyev
S. Haydarova
M. Ravshanov

5.	Invazion konyunktivitlar.	4 soat
6.	Yoppasiga uchraydigan ko'z kasalliklari.	4 soat
7.	Infeksiyon keratitlar.	2 soat
8.	Invazion keratitlar.	4 soat
9.	Sport otlarining ko'z kasalliklari.	4 soat
10.	Etiologiyasi noaniq ko'z kasalliklari.	4 soat
11.	Kataraktalar va ularning tasnifi.	2 soat
12.	Ko'z qovoq kasalliklari	4 soat
13.	Ko'z yosh apparati kasalliliklari	4 soat
14.	Kipriklar kasalliklari	4 soat
15.	Parazitar ko'z kasalliklari	4 soat
16.	Ko'z kasalliklarini davolashda ishlataladigan jihozlar	4 soat
17.	Ko'rish qobiliyatini kuchaytiruvchi vitaminlar	4 soat
18.	Saqlash sharoitining ko'z kasalliklari kelib chiqishidagi roli	4 soat
19.	Ko'z qon tomi kasalliklari	4 soat
20.	Vitamin almashinuvi buzilishidan kelib chiqadigan ko'z kasalliklari	2 soat
21.	Modda almashinuvi buzilishidan kelib chiqadigan ko'z kasalliklari.	4 soat
22.	Zaharlanishlardan va kimyoiy moddalar ta'siridan kelib chiqadigan ko'z kasalliklari.	2 soat
23.	Ko'z kasalliklarini davolashning zamonaviy jarrohlik usullari va oldini olish chora-tadbirlari.	4 soat
24.	Ko'rish nervining asab kasalliklari.	2 soat
25.	Ko'z kasalliklarini chaqiradigan asab tizimi va ichki yuqumsiz kasalliklari.	2 soat

Asosiy adabiyotlar

1. Tashtemirov R.M. "Veterinariya oftalmologiyasining nazariy asoslari". Toshkent. "Sharq", 2015.
2. Тимофеев С.В., Филиппов Ю.И и др. «Общая хирургия животных». Москва, «Зоомедлит». 2007.
3. Dean A. Hendrickson and A. N. (Nickie) Baird. Turner and McIlwraith's Techniques in Large Animal Surgery, 4th Edition. © 2013 John Wiley & Sons, Inc. Published 2013 by John Wiley & Sons, Inc.
4. Christine Theoret, Jim Schumacher Equine Wound Management, US, This edition first published 2017 c 2017 by John Wiley & Sons, Inc.
5. Kirk N. Gelatt Veterinary Ophthalmology. This edition first published 2014 © 2014 by John Wiley & Sons, Inc. USA

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Birlashgan millatlar tashkiloti bosh assambleyası 75-sessiyasida so'zlagan nutqini o'rganish va keng jamoatchilik o'rtasida targ'ib

	qilish. O'quv qullanma. Toshkent, "Ma'naviyat" NMIU, 2021 yil. – 280 bet.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezentralizm va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
4.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagи "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
6.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagи "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
Axborot manbaalari	
1.	www.zyonet.uz
2.	www.vetjurnal.uz
3.	www.lex.uz
4.	www.veterinariy.actavis
5.	www.Kodges.ru

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning moxiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
  - fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
  - berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
  - konseptga puxta tayyorlangan bo'lsa;
  - mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
  - fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-xuquqiy xujjalarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
  - fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
  - tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;
- b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

➢ fanning moxiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;

- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konseptini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-xuquqiy xujjalarni o'zlashtirgan bo'lsa.

➢ v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiyl tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;

- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

➢ g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib organligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa va fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Mualliflar:	Narziyev B.D. – SamDVMChBU "Veterinariya jarrohligi va akusherlik" kafedrasasi professori v.v.b., veterinariya fanlari nomzodi. Yulchiyev J.B. – SamDVMChBU, "Veterinariya jarrohligi va akusherlik" kafedrasasi, dotsenti v.v.b., PhD. Haydarova S.A. – SamDVMChBU, "Veterinariya jarrohligi va akusherlik" kafedrasining assistenti. Ravshanov M.A. – SamDVMChBU "Veterinariya jarrohligi va akusherlik" kafedrasasi assistenti, PhD.
E-mail:	narziyev.54@mail.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasи, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Veterinariya jarrohligi va akusherlik" kafedrasasi